

A bűnös szívére beszélő Isten

Időpont: Szentháromság utáni 21. vasárnap, 1955. október 30.

Alapige: Hóseás 2:17-22.

És azon a napon frigyeket szerzek nékik a mezei vadakkal, az égi madarakkal és a föld férgével, és az ívet, kardot és háborút eltörölöm e földről, és bátorságos lakozást adok nékik. És eljegyezzlek téged magamnak örökre, és pedig igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalommal jegyezzlek el. Bizony, hittel jegyezzlek el téged magamnak, és megismered az Urat. És azon a napon meghallgatom, azt mondja az Úr, meghallgatom az egeket, azok pedig meghallgatják a földet; A föld pedig meghallgatja a búzát és a mustot és az olajat; azok pedig meghallgatják Jezréelt És bevetem őt magamnak a földbe, és megkegyelmezek Ló-Rukhámának, és azt mondom Ló-Amminak: Én népem vagy te; ő pedig ezt mondja: Én Istenem!

Hóseás népéről a könyve 2. fejezetének 13. versében ezt mondja Isten: "Csalogatom őt és elviszem őt a pusztába, és szívére beszélek." A nép tehát a pusztában él. A pusztában a nélkülözés, a kísértés, a bűn és a büntetés világa. Olyan világ, melynek nyomorúságában könnyen azt gondolja az ember: Elhagyott Isten! Pedig nem hagyott el Isten a pusztában sem. Ő csalogat oda, tehát előttünk megy és mi csak követjük Őt. Ő visz oda, tehát velünk jön. S ha bennvagyunk már a pusztában, akkor sem hagy magunkra a pusztában, hanem utánunk jön, megkeres és szól hozzánk. Így lesz a pusztában az Istennel való találkozás világa. A mai igé megmutatja, hogy jön utánunk a pusztában Isten és mit mond nekünk. Nem úgy jön, mint bíró, aki kemény dorgáló szóval fejünkre olvassa bűneinket, torkunkra forrasztja a panasz szavát s megállapítja, hogy bűneinkért méltán ér minket a pusztában büntetése.

Nem úgy jön, mint pedagógus, aki a katedra fölényes magasságából magyarázza a porban fetrengő szenvedőnek: Látod! Mondtam, hogy ez lesz a vége, de te nem hallgattál a jó szóra.

A mai igé azt mutatja, hogy úgy jön, mint a kérő a lányos házhoz. Ünneplőbe öltözve, legvonzóbb orcáját mutatva, szíve tele van szerelmes sóvárgással, ajka drága mondatokkal, a hangja meleg, bársonyosan simogató. Nem betanult szónoklatot mond, nem üzleti ajánlatot tesz, melyet száraz érvekkel támaszt alá, hanem a szíve beszél s a szívünkre akar beszélni, mikor így szól: Drága! Megkérem a kezét, legyen a feleségem!

Ha semmi más nem volna a mai igében, csak ez a kép, mely arról beszél, hogy a szent Isten utána megy a pusztában büntetését töltő gonosz embernek, kitarja előtte szíve szerelmét, megpróbál a szívére beszélni s el szeretné jegyezni magának menyasszonyul, már ez maga is elég volna szívet melegítő evangéliumnak. Az ige azonban még tovább is megy. A szerelmes vőlegény sokat álmodozik. Képzeletével színesen kirajzolja magának a jövőndőt. Eltervezi, hogy milyen lesz majd az otthon, hová hazaviszi kedvesét, mint fognak élni s mivel fogja majd nagyon boldoggá tenni annak életét, akit szeret. A mai ige még ebben a vonatkozásban is kiépíti a képet. Beszél arról, hogy miközben a kérőként jelentkező Isten a bűnös ember szívére szeretne beszélni, miképp rajzolja oda színes ecsettel a jövőndőt, mit ígér a puszta kóbor nyomorgójának.

1. Isten gazdag jókat ígér a puszta népének.

Így szól: "Azon a napon frigyét szerzek nékik a mezei vadakkal, az égi madarakkal és a föld férgével, és az íjat, kardot és háborút eltörlöm e földről, és bátorságos lakozást adok nékik." /17. v./ Még egyszer visszatér erre a kérdésre, mikor így folytatja: "És azon a napon meghallgatom, azt mondja az Úr, meghallgatom az egeket, azok pedig meghallgatják a földet; a föld pedig meghallgatja a búzát és a mustot és az olajat, azok pedig meghallgatják Jezréelt". /20-21. v./

Hogy ezt az ígéretet megértsük, emlékezetünkbe kell idéznünk a bűnbeesés történetét. A bűn nemcsak az ember és Isten, az ember és ember, hanem az ember és a természet közötti viszonyt is megzavarta. Ádámnak ugyanis ezt mondta az Úr: "Átkozott legyen a föld temiattad, fáradságos munkával élj belőle életednek minden napjaiban. Töviset és bogáncskórót teremjen neked. Orcád verítékével egyed a te kenyeredet." /I. Móz. 3:17-18./ Amint a bűn jelentkezése megzavarta a természet háztartásának rendjét s megjelent a földön a dudva, a kártévő féreg, s elvadultak az állatok, épp úgy a bűn eltűnése eltűnteti a zavarokat a természet háztartásának rendjéből. Amikor az emberiség összhangba jut Istennel, összhang támad a természetben is. Az ég alkalmas időben megadja azt, amire a földnek szüksége van: csíráztató esőt, érlelő napsugarat. A föld nem tövist és bogáncskórót nevel, hanem búzát, szőlőt, olajbogyót. Féreg nem rágja el, kártévő madár nem pusztítja, mezei vad nem garázdálkodik benne. Kifejlődik, megnő szépen. Az ember nyugodtan betakarítja s betakarított termését nem kell féltene ellenség támadásától. Gond- és félelemmentes élet az, amit Isten az Ő népének ígér.

De hát betartja-e Isten az ígéretét? Vagy Ő is csak olyan, mint sok kérő, aki fűt-fát összeígér a megkéréskor, de azután semmi, vagy édes-kevés az, amit belőle valóra vált?

Világos, hogy Isten az utolsó időkre vonatkoztatta ezt az ígérését, de ennek záloga már most is a mienk lehet. A hívő most is megtapasztalhatja, hogy Istennek gondja van reá, hogy mindig megadja azt, amire szüksége van, fölösleges tehát minden aggodalmaskodás. Épp ezért már most övé az a bátorságos lakozás, amit jegyajándéknak ígér Isten az embernek.

2. Isten gazdag jókat, de még gazdagabb kegyelmet ígér a pusztá népének.

Így szól hozzá: "Eljegyezzek téged magamnak örökre, és pedig igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalommal jegyezzek el. Bizony hittet jegyezzek el téged magamnak." /18-19. v./ Ezek a szavak azt mutatják, hogy Isten úgy néz Izrael népére, mint tisztet hajadonra, aki elé kérőként kell járulnia. A tények azonban egészen mást mutatnak. Hóseás szerint Izrael nem tisztet hajadon, hanem házasságtörő, parázna asszony /Hós. 1:2./, aki frigyre lépett Istennel egykor, de azután hűtlenül elhagyta hűséges urát, idegen istenekhez pártolt. Gyermekei nevükben is magukon hordozták az átkos házasságtörés jelét. Az elsőt Jezebelnek hívták, emlékül arra a nagy vérengzésre, mellyel Akháb és háza népe bűnhődött meg egykor Jezebelben gonoszságáért. A másikat Ló Rukhámáhnak nevezték, ami azt jelenti: Nem kegyelmezett, emlékeztetőül arra, hogy Isten nem kegyelmez többé Izrael házának. A harmadiknak neve Ló Ammi volt, ami azt jelenti: Nem népem, emlékeztetőül arra, hogy Isten nem tekint többé népének Izrael népét. /Hós. 1:4-9./

Most mindezt eltörli Isten kegyelme. Ha abban állana ez a kegyelem, hogy helyreállítaná a megrontott és felbontott frigyét s visszafogadná a házasságtörő asszonyt, az is nagy dolog lenne. Isten azonban többet cselekszik. Nemcsak megbocsátja a múltat, hanem el is felejt, meg nem történtté teszi. Úgy közeledik a házasságtörő asszonyhoz, mintha mi sem történt volna, mintha tisztet hajadon lenne, akivel most készül frigyre lépni. A gyermekek átkos neveit is megváltoztatja. Jezebelnek megmarad ugyan a neve, de most már nem történeti emlékeztető egy véres ítéletre /II. Kir. 9:1-7, 10:1-31./, hanem a szó nyelvtani értelmében "Istentől plántált". Ló Rukhámah neve Rukhámah lesz, azaz megkegyelmezett, Ló Ammié pedig Ammi, azaz az én népem. Ezt mondja ugyanis az Úr: "Bevetem Jezebelt magamnak a földbe, és megkegyelmezek Ló-Rukhámáhnak, és azt mondom Ló-Amminak: Én népem vagy te". /22. v./ Olyan elképzelhetetlen, hihetetlen ez a kegyelem, hogy Istennek háromszor kell megismételnie: "Eljegyezzek téged magamnak örökre, és pedig igazsággal és ítélettel, kegyelemmel és irgalommal jegyezzek el. Bizony, hittet jegyezzek el téged magamnak". /18-19. v./ Mikor harmadszor mondja, hogy eljegyezi, még azzal is megerősíti, hogy hozzáteszi: "Bizony."

Lehet-e ennél szívhez szólóbb beszéd? Pedig ez nemcsak egyszer hangzott el Isten ajkáról a pusztá bűnös népéhez, hanem így próbál Ő ma is minden bűnöshöz közeledni. Hozzád is. Mit felelsz reá?

3. Isten a szívét kínálja fel a pusztá népének. Nemcsak munkás két kezét, vagyonát, hanem – mint minden igazi kérő – a szívét. A pusztá népe azzal felel reá, hogy a szívét ígéri oda Istennek.

Amikor a szív meghódol valaki előtt s kiszolgáltatja valakinek magát, akkor rendszerint eláll a szava. Valami olyan szent megilletődöttség lesz rajta úrrá, mely szavakban ki sem fejezhető s mely szentségtörésnek érzi a szót, a csend megtörését. Csodálkozó zavar és ujjongó öröm váltogatja egymást ilyenkor a szívben. A pusztá népe is így jár, mikor szívére veszi Isten szívhez szóló beszédét. Álmélkodva hallgatja Isten szavait. Nem akar hinni a fülének, de a szíve megérzi, hogy mindez nem álom, hanem valóság. Épp ez a némaság a bizonyítéka annak, hogy gonosz, hűtelen szíve megtért Urához. Maga Isten mondja el, ami ott buzog kimondhatatlanul a szív mélyén: "Megismered az Urat". /19b. v./ Ez a megismerés, amit itt Isten megállapít, nem elméleti tudás, hanem gyakorlati elismerés. Elismeri Istent urának. Ezt mondja el azután a nép is dadogó szavakban: "Én Istenem!" /22b. v./ Isten pedig rámondja: "Örökre". /18a. v./ Nemcsak önmagára néz, mikor ezt mondja. Nemcsak saját hűségére gondol, mikor ennek a frigykötésnek az előbbinél hosszabb tartósságára gondol. Belenéz népe szemébe, szemén át a szívébe. Szemében látja a menyasszony ragyogó boldogságát, szívében a menyasszony szívének a vőlegény képével való telítettségét, az ajkak rövid mondatában benne érzi a tisztas hajadon szemérmes szüksézsavúságát: Én Istenem! Örökre a Tiéd vagyok.

A reformáció hetében élünk. A reformációban épp ez a bűnös szívére beszélő Isten szólalt meg újra. Reformáció népe! Mit felelsz reá? Lehet-e, hogy közömbösen hagy minket mindez? Lehet-e megrendülés nélkül hallgatni, mikor Isten, a nagy, a szent, élém áll, mint kérő és a szívemet kéri? Boruljunk le Előtte s valljuk Néki szívünk szerelmét, nem bőbeszédű ékesszólásban, hanem a szív egyszerű, de többet mondó vallomásában: "Én Istenem!" Ámen.